

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 9C/86/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8120210640
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Sikorjak
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2021:8120210640.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov samosudcom JUDr. Rastislavom Sikorjakom v právnej veci žalobcu: M. Y., Q.: XX.XX.XXXX, U. S.Á. XX, XXX XX R. právne zastúpený: Mgr. Juraj Pirkovský, IČO: 42344646, so sídlom Bajkalská 5, 080 01 Prešov proti žalovanému: M. D., Q.. XX.XX.XXXX, U. R. X, XXX XX R., právne zastúpený: Mgr. Tomáš Čerepán, IČO: 50001540, so sídlom Štúrova 27, 040 01 Košice o odporovateľnosť právneho úkonu, takto

rozhodol:

I. Žalobu z a m i e t a.

II. Žalobca je p o v i n n ý zaplatiť žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100 %, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia súdu I. inštancie o výške týchto trov.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobou došlou súdu dňa 07.09.2020 sa žalobca domáhal určenia, že kúpna zmluva uzavretá medzi predávajúcim Z. M. a kupujúcim D. M., ktorou bol prevedený na kupujúceho byt č. X nachádzajúci sa v bytovom dome súp. č. XXXX v R. spolu s podielom na spoločných častiach a zariadeniach domu a spoluvlastníckym podielom na pozemku, na ktorom je bytový dom postavený je voči žalobkyni právne neúčinná.

1.1. Žalobca v žalobe uviedol, že uznesením Okresného súdu Prešov zo dňa 29.03.2017 pod č.k. 11C/40/2015-126 bol schválený zmier, ktorým bolo vyporiadané bezpodielové spoluvlastníctvo manželov tak, že do výlučného vlastníctva Z. M. pripadol vyššie uvedený byt a tento bol zároveň zaviazaný zaplatiť žalobkyni sumu 21 000 € v lehote do 30.06.2018. Z. M. sumu, ktorú bol zaviazaný uhradiť titulom vysporiadania BSM neuhradil v lehote stanovenej v zmiere, a preto bol podaný návrh na výkon exekúcie. Správou zo dňa 23.07.2017 exekútor žalobkyni oznámil, že Z. M. nemá žiaden evidovaný majetok a to ani nehnuteľnosť, ktorá bola predmetom vyporiadania BSM. Žalobkyňa následne cez kataster nehnuteľností zistila, že podľa LV č. XXXX G. Č.. XXXX kúpnu zmluvou uzavretou medzi Z. M. ako predávajúcim a žalovaným jeho otcom ako kupujúcim došlo k prevodu týchto nehnuteľností. Vklad bol katastrom nehnuteľností povolený dňa 13.06.2018, teda 17 dní pred uplynutím lehoty, v ktorej mal Z. M. žalobkyni uhradiť finančné prostriedky v zmysle uzavretého zmiere. Následne exekútorský úrad žalobkyni doručil upovedomenie o zastavení exekúcie zo dňa 17.09.2019 na základe toho, že Okresný súd Prešov uznesením zo dňa 17.09.2019 pod sp. zn. 5Odk/723/2019 vyhlásil na majetok povinného konkurz. Žalobkyňa následne cituje § 42a, 42 b) Občianskeho zákonníka týkajúceho sa odporovateľnosti právnych úkonov. Má za to, že Z. M. ako dlžník právnym úkonom, a to prevodom vlastníctva bytu na svojho otca D. M. (žalovaného) ju ako veriteľa ukrátil a urobil tak so snahou zmať vymoženie vymáhateľnej pohľadávky. Tomu svedčia aj časové súvislosti úkonov dlžníka, ktorý kúpnu zmluvu podpísal približne mesiac a pol pred vykonateľnosťou rozhodnutia. Byt previedol na svojho otca a následne po začatí exekučného konania podal návrh na vyhlásenie konkurzu.

2. Žalovaný sa k žalobe prvýkrát vyjadril podaním doručeným súdu dňa 06.10.2020 (č.l. 25), v ktorom uviedol, že so žalobou v celom rozsahu nesúhlasí a má všetky tvrdenia žalobkyne za zavádzajúce. Vo vyjadrení uviedol, že dňa 20.06.2013 svojmu synovi požičal čiastku vo výške 35 000 € na účely podnikania, pričom jeho syn v tom čase už nežil so žalobkyňou, ktorá sa mala odsťahovať zo spoločnej domácnosti v marci roku 2013. Syn Z. M. mu uvedenú pôžičku nesplatil, pričom on nevedel o jeho problémoch ani o problémoch s jeho vtedajšou manželkou, ani o podmienkach akéhokoľvek vyporiadania ich majetku. Ich vzťahy sú zlé, keďže on v dobrej miere svojmu synovi požičal uvedené peniaze a dúfal, že na starobu ich bude mať späť, avšak neboli vrátené. Opakovane osobne ako aj telefonicky vyzýval Z. M., teda svojou syna k úhrade a splácaniu uvedených peňazí. Dňa 01.05.2018 ho vyzval k úhrade pôžičky písomne. Následne sa od svojho ďalšieho syna N. M. dozvedel, že jeho brat Z. predáva byt, veľmi sa nahneval, že teda jemu dlh nesplatil a chce predáť byt. Tak sa žalovaný mal vybrať za svojim synom Z., aby byt predal jemu, a tak sa vymaže jeho dlh ktorý mal voči nemu zo zmluvy o pôžičke.

3. K predmetu konania sa žalobkyňa ďalej vyjadrila podaním doručeným súdu dňa 27.10.2020 (č.l. 40), v ktorom uviedla, že argumenty a vyjadrenia žalovaného považuje za skutkovo a právne irelevantné, prípadne za účelové. Tvrdenie o tom, že žalovaný sa so svojim synom Z. M. nestretá je nepravdivé, pretože pravidelne jej syn Q. M., Q. XXXX oznamuje, že počas styku s otcom Z. M. navštevujú žalovaného. Žalovaný podľa nej opomenul aj uviesť akým spôsobom bolo naložené s bytom po rozvoze jeho syna, keďže tento v tomto byte býva doposiaľ. Žalobkyňa ďalej poukazuje na to, že na tvrdenej zmluve o pôžičke nie sú overené podpisy, a teda len z tejto zmluvy ako takej nie je možné overiť, že naozaj bola uzavretá v čase ako je v nej uvedené a nebola antidatovaná. Žalovaný neodôvodnil a nepreukázal odkiaľ mal v uvedenom období sumu 35 000 €. Pôžička mala byť poskytnutá na podnikateľské účely, avšak podľa verejne dostupných záznamov Z. M. disponoval živnostenským oprávnením iba v období od 03.05.1999 do 29.10.1999. Žalobkyňa teda zdôrazňuje a poukazuje na všetky „náhodné vecné a časové súvislosti“ prejednávanej veci.

4. Žalovaný sa k predmetu konania opätovne vyjadril podaním doručeným súdu dňa 26.11.2020 (č.l. 54), kde uviedol, že so svojim synom Z. M. nemá dobré vzťahy. Nestýkal sa s ním a ani s jeho ešte vtedy manželkou - žalobkyňou. Nevedel ako spolu nažívajú, ani to, či majú nejaké problémy. Ich vzťahy boli zlé a to aj kvôli pôžičke vo výške 35 000 € zo dňa 20.06.2013, ktorú mu syn Z. M. nevrátil. O osobnom živote syna sa s ním ne bavil. Aj napriek týmto zlým naštrbeným vzťahom svojmu synovi predsa uvedenú sumu vo výške 35 000 € požičal a to v hotovosti za účelu podnikania. Svedkom tejto skutočnosti mala byť jeho manželka G. M.. Čo sa týka stretávania so synom Z. a vnukom Q., je pravdou, že chodia k nemu na návštevu, a to z dôvodu, aby sa on a aj jeho manželka mohli stretávať s ich vnukom Q.. Počas návštevy sa o osobnom živote syna ne bavia. To, že syn toho času býva v predmetnom byte považuje za prirodzené, keďže ide o jeho syna a vnuka, na ktorých mu aj napriek všetkým okolnostiam záleží a chce im aj napriek tomu pomôcť. V ostatnom opakuje svoje predchádzajúce vyjadrenie.

5. Súd vo veci rozhodol na pojednávaní k konanom dňa 06.05.2021, na ktorom vykonal dokazovanie obsahom listín tvoriacich súdny spis, obsahom pripojeného spisu Okresného súdu Prešov sp. zn. 5Odk/723/2019 a sp. zn. 11C/40/2015, vylúčením žalovaného a vylúčením svedka Z. M. a zistil nasledujúce:

5.1. V konaní o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva rozvedených manželov, a to žalobkyne a Z. M. bol dňa 29.03.2017 schválený súdny zmier, ktorým sa bývalí manželia vyporiadali tak, že do výlučného vlastníctva Z. M. pripadol byt, prevodná zmluva ktorého sa týkajúca je predmetom tohto konania, a tento sa zaviazal žalobkyni zaplatiť sumu 21.000 € v lehote do 30.06.2018.

5.2. Zo spisu Okresného súdu Prešov sp. zn. 5Odk/723/2019 súd zistil, že návrh na vyhlásenie konkurzu bol Z. M. podaný dňa 28.08.2019. Zo zoznamu veriteľov vyplýva, že v čase podania návrhu mal mať Z. M. troch veriteľov, a to R. U., J. D. a Y. M., teda žalobkyňu.

5.3. Zo zmluvy o pôžičke zo dňa 20.06.2013 uzavretej medzi žalovaným ako veriteľom a Z. M. ako dlžníkom vyplýva, že žalovaný mal svojmu synovi požičal sumu 35.000 € za účelom podnikateľskej činnosti dlžníka. Podľa bodu čl. III. ods. 1 tejto zmluvy - pôžička vo výške uvedenej v článku II. zmluvy bola poskytnutá dlžníkovi pred podpisom tejto zmluvy v hotovosti a podľa čl. III. ods. 2 zmluvy - dlžník prehlasuje a svojim podpisom potvrdzuje prevzatie tejto pôžičky.

5.4. Z „Poslednej výzvy k vráteniu pôžičky“ zo dňa 01.05.2018 (č.l. 27) vyplýva, že žalovaný vyzval svojho syna na vrátenie sumy 35.000 €, a to najneskôr do 20.05.2018, pričom pôžička mala byť vrátená do 31.12.2017.

5.5. Z kúpnej zmluvy o prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnosti (č.l. 30 - 32) uzavretej dňa 17.05.2018 vyplýva, že byt, ktorý získal Z. M. v rámci konania o vysporiadanie BSM previedol na žalovaného. Podľa článku V. bod 5.1 kúpna cena bola dojednaná vo výške 35.000 € a podľa článku V. bod 5.3 mala byť uhradená k rukám predávajúceho do 5 dní od podpisu tejto zmluvy.

5.6. Z dohody o započítaní pohľadávok uzatvorenej rovnakého dňa, teda 17.05.2018 vyplýva, že k úhrade kúpnej ceny nedošlo, pretože dohodou došlo k vzájomnému započítaniu pohľadávky žalovaného, ktorú mal voči Z. M. z nevrátenej pôžičky vo výške 35.000 € oproti pohľadávke Z. M., ktorú mal voči žalovaného z titulu nezaplatenej kúpnej ceny.

5.7. Pokiaľ ide o výsluch žalovaného a Z. M. treba uviesť, že súd pri hodnotení výpovede strany sporu ako aj svedka nehodnotil len samotnú túto výpoveď, ale aj spôsob akým osoba vypovedá. Obidvaja tu vypovedali vyhýbavo. Tvrdili, že si nepamätajú na podstatné okolnosti, objasnenie ktorých bolo potrebné pre prejednávajúcu vec, a preto súd hodnotí ich výpovede ako vysoko nedôveryhodné.

Skutkové závery a právne úvahy súdu

6. Predovšetkým je potrebné uviesť, že zmluvu o pôžičke, kúpnu zmluvu a dohodu o započítaní pohľadávky mala vyhotoviť neznáma osoba. Žalovaný vypovedal, že tieto listiny mu na podpis predložil syn Z. M.. Tento uviedol, že uvedené listiny mu pripravila bližšie nestotožnená osoba, ktorú si už vlastne ani nepamätá. Je potrebné zdôrazniť, že už na prvý pohľad zmluva o pôžičke uzatvorená dňa 20.06.2013 je svojím štýlom, použitým písomnom a grafickým vyhotovením totožná so zmluvou uzavretou o 5 rokov neskôr, a to zmluvou o prevode vlastníctva bytu a dohodou o započítaní. Úplne totožne sú zvýrazňované zmluvné strany, rovnako ako aj názvy článkov jednotlivých zmlúv. Súd považuje za nepravdepodobné, aby takéto zmluvy zhodné spôsobom úpravy boli uzavreté v časovom rozpätí 5-tich rokov.

6.1. Vo výpovedi Z. M. potvrdil, že v čase prevodu vlastníckeho práva k bytu mal ďalších 3 veriteľov a to okrem žalobkyne aj p. U. G. D.. Je teda zrejmé, že napriek platobnej neschopnosti Z. M. zo 4 veriteľov uprednostil jedného - žalovaného a toho uspokojil v plnom rozsahu.

6.2. Pre súd podozrivo vyznieva aj to, že v kúpnej zmluve je uvedený spôsob úhrady kúpnej ceny do 5-tich dní od podpisu kúpnej zmluvy, pričom však zmluvné strany vedeli, že uvedené sa realizovať nebude, keďže v rovnaký deň bola uzatvorená aj dohoda o započítaní pohľadávok. Podľa názoru súdu išlo o súčasť nekalého konania Z. M. a žalovaného, keďže aj v prípade vyžiadania si zmluvy z katastra byt táto javila charakter ekvivalentného právneho úkonu (zo strany žalobkyne nebola namietaná dohodnutá kúpna cena 35.000 €), pričom takýto právny úkon vylučuje možnosť odporovania (majetok dlžníka by nebol znížený, iba by vecný predmet vlastníckeho práva bol v ňom nahradený peňažnou sumou), keďže „Dohoda o započítaní pohľadávky“ sa v rámci vkladového konania nepredkladá a žalobkyňa by tak o nej nevedela. Táto dohoda nebola súčasťou kúpnej zmluvy práve preto, aby už z kúpnej zmluvy nebolo jasné, že k reálnej úhrade sumy 35.000 € nedochádza.

6.3. Žalovaný si vo svojich vyjadreniach sám odporuje. Na jednej strane uvádza, že chcel, aby mu boli vrátené peniaze, ktoré mal poskytnúť ako pôžičku a aby ich mal k dispozícii v starobe ale na druhej strane nechal na seba previesť byt, ktorý nespeňažil, ale v rozpore s tvrdenými zlými vzťahmi medzi ním a jeho synom Z. (s ktorým tvrdil, že sa nestretáva a toto stretávanie pripustil až na základe námietky žalobkyne) tento v byte nechal ďalej bývať. 6.4. Ďalej nedôveryhodne pre súdu vyznievajú aj tvrdenia žalovaného a Z. M. o bezhotovostnom nakladaní s vysokou sumou 35.000 €, pričom ohľadom takejto sumy je bezhotovostný styk zakázaný (§ 4 ods.2 písm.b/ zákona č. 394/2012 Z.z. o obmedzení platieb v hotovosti - zakazuje sa platba v hotovosti, ktorej hodnota prevyšuje 15 000 eur, medzi fyzickými osobami nepodnikateľmi.) ako aj to, že takúto sumu nemali v banke, ale ju mali v hotovosti doma (a to zhodne obaja). Podľa názoru súdu tieto tvrdenia sú znova účelové tak, aby nebolo možné preukázať, že k vyplateniu pôžičky v skutočnosti ne/došlo. Rovnako pre súd vyznieva nedôveryhodne aj výzva s názvom „Posledná výzva k vráteniu pôžičky“ zo dňa 01.05.2018, pretože dovtedy žiadnu písomnú výzvu žalovaný ako sám uviedol neurobil a túto poslednú výzvu koncipoval spolu so svojim synom Z. M.. Na otázku načo bola potrebná takáto formálna výzva, keď medzi nimi existovala vôľa týkajúca sa prevodu bytu a zaplatenia sumy 35.000 € započítaním, odpovedať nevedeli resp. nechceli, pričom súd má za to, že znova táto výzva bola urobená účelovo, aby preukazovala, že Z. M. bol vlastne prinútený svoj byt predať spôsobom ako sa uskutočnil.

6.5. Všetky tieto skutočnosti svedčia podľa súdu o tom, že Z. M. a žalovaný postupovali spoločne a úmyselne tak, aby žalobkyňa sa svojich peňazí nedomohla (pričom táto by doplatila na svoju dobrotu, že na zaplatenie vyrovnávacieho podielu 21.000 € plynúceho z vysporiadania BSM Z. M. poskytla neštandardne dlhú lehotu 1 roka a 3 mesiacov) a rodine M. ostal byt aj bez zaplatenia dlhu Z. M..

7. Občiansky zákonník - § 42a

(1) Veriteľ sa môže domáhať, aby súd určil, že dlžníkovy právne úkony podľa odsekov 2 až 5, ak ukracujú uspokojenie jeho vymáhateľnej pohľadávky, sú voči nemu právne neúčinné. Toto právo má veriteľ aj vtedy, ak je nárok proti dlžníkovi z jeho odporovateľného právneho úkonu už vymáhateľný alebo ak už bol uspokojený.

(2) Odporovať možno právnomu úkonu, ktorý dlžník urobil v posledných troch rokoch v úmysle ukrátiť svojho veriteľa, ak tento úmysel musel byť druhej strane známy, a právnomu úkonu, ktorým bol veriteľ dlžníka ukrátený a ku ktorému došlo v posledných troch rokoch medzi dlžníkom a osobami jemu blízkymi (§ 116 a 117) alebo ktoré dlžník urobil v uvedenom čase v prospech týchto osôb s výnimkou prípadu, keď druhá strana vtedy dlžníkov úmysel ukrátiť veriteľa aj pri náležitej starostlivosti nemohla poznať.

Občiansky zákonník - § 42b

(1) Právo odporovať právny úkon môže uplatniť veriteľ žalobou.

(2) Právo odporovať právnomu úkonu sa uplatňuje proti tomu, kto mal z odporovateľného právneho úkonu dlžníka prospech.

(3) Právo odporovať právnomu úkonu možno uplatniť nielen proti osobám, ktoré s dlžníkom dojednali odporovateľný právny úkon, ale aj proti ich dedičom alebo právnym nástupcom; proti tretím osobám len vtedy, ak im boli známe okolnosti odôvodňujúce odporovateľnosť právnomu úkonu proti ich predchodcovi.

(4) Právny úkon, ktorému veriteľ s úspechom odporoval, je právne neúčinný a veriteľ môže požadovať uspokojenie svojej pohľadávky z toho, čo odporovateľným právnym úkonom ušlo z dlžníkovho majetku; ak to nie je možné, má právo na náhradu voči tomu, kto mal z tohto úkonu prospech.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka - Neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

8. Napriek všetkým vyššie uvedeným skutočnostiam a práve kvôli nim však súd dospel k záveru, že predmetnej žalobe týkajúcej sa odporovateľnosti právneho úkonu vyhovieť nemožno. Odporovať totiž možno iba právnomu úkonu platnému. Súd v rámci právnej argumentácie považuje za potrebné poukázať na to, že pri rovnakej právnej úprave ako je v Slovenskej republike, Najvyšší súd Českej republiky vo veci sp. zn. 30Cdo/2432/2007 uviedol, že:

„ Dlužník, který není schopen plnit své splatné závazky, může zmařit (zcela nebo zčásti) uspokojení pohledávky svého věřitele také tím, že právním úkonem zvýhodní jiného věřitele. Takový postup je protiprávní (srov. § 256a TrZ <<http://www.beck-online.cz/bo/document-view.seam?documentId=onrf6mjzgyyv6mjugaxhazrsgu3gc>>) a následkem právního úkonu není jeho odporovatelnost, ale neplatnost.

Jestliže v majetku dlužníka byla kupní smlouvou věc „nahrazena“ odpovídajícím peněžním plněním (kupní cenou), nelze dovodit, že by kupní smlouva vedla ke zmenšení majetku dlužníka a že by tedy zkracovala uspokojení vymáhateľné pohľadávky veriteľa.

V posuzovaném případě společnost S.-S., s. r. o., prodala žalovanému předmětná motorová vozidla za 403 000 Kč. V průběhu řízení nevyšlo najevo a ani žalobce netvrdil, že by sjednaná kupní cena neodpovídala obecné (obvyklé, „tržní“) ceně (tj. ceně, kterou by bylo možné dosáhnout v době uzavření smlouvy při prodeji stejného nebo obdobného osobního automobilu). Jestliže v majetku dlužníka byla uvedenou kupní smlouvou „nahrazena“ věc jí odpovídajícím peněžním plněním (kupní cenou), nebylo již z tohoto důvodu možné dovodit, že by uvedená kupní smlouva vedla ke zmenšení majetku dlužníka společnosti S.-S., s. r. o., a že by tedy zkracovala uspokojení vymáhateľné pohľadávky žalobce. Závěr odvolacího soudu o tom, že předmětnému právnímu úkonu (kupní smlouvě o prodeji motorových vozidel) žalobce může s úspěchem odporovat, je proto v rozporu se zákonem.

Na uvedeném závěru nic nemění to, že sjednanou kupní cenu ve výši 403 000 Kč žalovaný společnosti S.-S., s. r. o., ve skutečnosti nezaplatil. Příčina toho, proč nebyla kupní cena zaplacená, nespočívá v předmětné kupní smlouvě, ale v tom, že na úhradu kupní ceny byla započtena pohledávka žalovaného, kterou měl - podle zjištění soudů - za společnost S.-S., s. r. o. Uvedené započtení (bez ohledu na to, zda bylo provedeno jednostranným právním úkonem žalovaného nebo společností S.-S., s. r. o., popřípadě jejich dohodou), které následovalo po uzavření kupní smlouvy, způsobilo, že dlužník společnosti S.-S., s. r. o., ve skutečnosti neobdržel za prodaná motorová vozidla odpovídající peněžní prostředky (kupní cenu), které by mohl použít k úhradě svých dluhů (včetně vymáhateľné pohľadávky žalobce). Započtení pohľadávky z kupní ceny (popřípadě na pohľadávku z kupní ceny) žalobce v tomto řízení žalobou podle § 42a ObčZ <<http://www.beck-online.cz/bo/document-view.seam?documentId=onrf6mjzgy2f6nbqfzygmnbmsme>> nenapadl; soud, který je v tomto řízení vázán žalobou (§ 153 <<http://www.beck-online.cz/bo/document-view.seam?documentId=onrf6mjzgyzv6ojzfzygmmjvgm>>

odst. 2 OSŘ), se proto nemohl bez návrhu tímto právním úkonem zabývat (srov. obdobně rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 1. 12. 2000, sp. zn. 21 Cdo 2662/99 <<http://www.beck-online.cz/bo/document-view.seam?documentId=njptembqgbpxm6lcmvzf63ttl4ytimru>>).

To však neznamená, že by takové jednání dlužníka bylo nepostižitelné. Dlužník, který není schopen plnit své splatné závazky, může zmařit (zcela nebo zčásti) uspokojení pohledávky svého věřitele také tím, že svým právním úkonem (jednostranným či dvoustranným) zvýhodní jiného svého věřitele. Takový postup je protiprávní (srov. § 256a TrZ <<http://www.beck-online.cz/bo/document-view.seam?documentId=onrf6mjzgyyv6mjugaxhazrsgu3gc>>). Právním následkem takového právního úkonu však není jeho odporovatelnost ve smyslu § 42a ObčZ <<http://www.beck-online.cz/bo/document-view.seam?documentId=onrf6mjzgy2f6nbqfzygmbsme>>. Protože jde o právní úkon, který je v rozporu se zákonem, nastává jeho neplatnost (§ 39 ObčZ <<http://www.beck-online.cz/bo/document-view.seam?documentId=onrf6mjzgy2f6nbqfzygmmzz>>).

Podľa NS ČR sp. zn. 30 Cdo/2435/2006, [SR 9/2008 str. 331]

Dlužník, který není schopen plnit své splatné závazky, může zmařit (zcela nebo zčásti) uspokojení pohledávky svého věřitele také tím, že právním úkonem zvýhodní jiného svého věřitele. Takový postup je protiprávní. Právním následkem takového právního úkonu není jeho odporovatelnost, ale absolutní neplatnost.

K uvedenému dovolací soud poznamenává, že dlužník, který není schopen plnit své splatné závazky, může zmařit (zcela nebo zčásti) uspokojení pohledávky svého věřitele také tím, že svým právním úkonem (jednostranným či dvoustranným) zvýhodní jiného svého věřitele. Takový postup je protiprávní (srov. § 256a <<http://www.beck-online.cz/legalis/document-view.seam?type=html&documentId=onrf6mjzgyyv6mjugbpxazrsgu3gc&conversationId=107331>> TrZ). Právním následkem takového právního úkonu však není jeho odporovatelnost ve smyslu § 42a <<http://www.beck-online.cz/legalis/document-view.seam?type=html&documentId=onrf6mjzgy2f6nbqf5ygmbsme&conversationId=107331>> ObčZ . Protože jde o právní úkon, který je v rozporu se zákonem, nastává jeho neplatnost (§ 39 <<http://www.beck-online.cz/legalis/document-view.seam?type=html&documentId=onrf6mjzgy2f6nbqf5ygmbsme&conversationId=107331>> ObčZ). Určením právní neúčinnosti právního úkonu (vyslovením odporu) ve smyslu ustanovení § 42a <<http://www.beck-online.cz/legalis/document-view.seam?type=html&documentId=onrf6mjzgy2f6nbqf5ygmbsme&conversationId=107331>> ObčZ nastává stav tzv. relativní bezúčinnosti dotčeného právního úkonu. Odporovatelný právní úkon zůstává platným právním úkonem, avšak v poměrech účastníků se na něj hledí tak, jako by nenastaly jeho účinky. <<http://www.beck-online.cz/legalis/document-view.seam?type=html&documentId=nnptembqhfpy6c7ovrws3tlpe&conversationId=107331>> V případě, že právní úkon je neplatný (ať absolutně nebo relativně), jeho právní účinky vůbec nenastávají; na právní vztahy se hledí stejně, jako by vůbec nebyl učiněn. U právního úkonu, který je neplatný, nelze vyslovit jeho odporovatelnost; neplatnost právního úkonu má přednost před jeho odporovatelností a odporovat lze jen platnému právnímu úkonu. I kdyby bylo zjištěno, že předmětná kupní smlouva, převzetí dluhu <<http://www.beck-online.cz/legalis/document-view.seam?type=html&documentId=nnptembqhfpy6c7mrwhk2a&conversationId=107331>> jako úhrada kupní ceny, popř. započtení na kupní cenu jsou ve smyslu § 39 <<http://www.beck-online.cz/legalis/document-view.seam?type=html&documentId=onrf6mjzgy2f6nbqf5ygmbsme&conversationId=107331>> ObčZ neplatné, musel by mít závěr v tomto směru za následek zamítnutí žaloby o určení, že je vůči žalobci právně neúčinná

8.1. Právne úkony urobené s úmyslom ukrátiť veriteľa teda nie sú v súlade so zákonom, v dôsledku čoho sú v závislosti na konkrétnych okolnostiach - a) buď neplatné pre rozpor s účelom zákona alebo pre jeho obchádzanie, alebo b) sú síce platné, avšak odporovateľné.

8.2. Prenesené na skutkový stav vyplývajúci z výsledkov dokazovania má súd za to, že právny úkon prevodu vlastníckeho práva k bytu je neplatný z dôvodu, že úmysel ukrátiť žalobkyňu mali obaja jeho účastníci a rovnako je neplatný aj preto, že ním Z. M. úmyselne skrátil uspokojenie svojich troch veriteľov tým, že uprednostnil veriteľa - žalovaného, teda svojho otca. Uvedený záver teda vedie k ďalšiemu záveru a to tomu, že predmetný byt je podľa názoru súdu stále de iure vo vlastníctve Z. M.. Nebyť uvedeného záveru by však aj tak súd žalobe vyhovieť nemohol. V priebehu konania nevyšlo najavo a ani žalobca netvrdil, žeby dohodnutá kúpna cena neodpovedala obvyklej cene. Ak v majetku dlžníka bola kúpnu zmluvou nahradená vec jej zodpovedajúcim peňažným plnením (kúpnu cenou) nie je možné už z tohto dôvodu dospieť k záveru, žeby uvedená kúpna zmluva viedla k zmenšeniu majetku dlžníka a žeby teda skracovala uspokojenie vymáhateľnej pohľadávky žalobcu. Príčina toho, prečo nebola

kúpna cena zaplatená, nespočívala v predmetnej kúpnej zmluve, ale v tom, že na úhradu kúpnej ceny bola započítaná tvrdená pohľadávka žalovaného. Započítanie pohľadávky z kúpnej ceny (popríklad na pohľadávku z kúpnej ceny) žalobkyňa v tomto konaní žalobou podľa § 42a) Občianskeho zákona nenapadla a súd viazaný žalobou sa preto nemohol bez návrhu týmto právnym úkonom zaoberať.

9. Pred záverečnou rečou právny zástupca žalobkyne uviedol, žeby chcel urobiť nejaký procesný návrh, na čo súd odpovedal, že nehodlá procesné návrhy meniace podstatu konania pripustiť. Právny zástupca žalobkyne tak procesný návrh nepredniesol a zotrval na žalobe. Súd teda už len na okraj uvádza, že vychádzajúc z predbežného právneho posúdenia a ním zaujatého právneho názoru by pre prípadný postup žalobkyne, ktorým by chcela žalovať aj neúčinnosť dohody o započítaní pohľadávok, prípadne sa domáhať určenia vlastníckeho práva k bytu v prospech Z. M. alebo neplatnosti uzavretej kúpnej zmluvy, nebolo miesta, keďže by už nešlo o zmenu žaloby skutkovo vymedzenú pri jej podaní ale o nové návrhy, ktoré prípadne treba uplatniť samostatnou žalobou.

9.1. Predbežné právne posúdenie veci nemusí sudca osobitne odôvodňovať, čím by predstihol náležitosti verejného vyhlásenia rozsudku a predovšetkým jeho písomného vyhotovenia. Strany ani ich zástupcovia nie sú oprávnení reagovať na prezentované právne posúdenie inak, ako štandardnými vyjadreniami k predmetu konania. Predbežné právne posúdenie veci má predovšetkým umožniť objektívnu predvídateľnosť následného súdneho rozhodnutia a vytvoriť priestor na prehodnotenie vlastnej procesnej pozície sporových strán, ich vecnú a efektívnu právnu argumentáciu, riadne substancovanie skutkových tvrdení a dôkazných návrhov a pod. Predbežné právne posúdenie však nemôže slúžiť na to, aby strana sporu, pre ktorú je nepriaznivé pristúpila k tomu, že v rámci už skutkovo vymedzeného konania vyvolá konanie nové (bez podania novej žaloby), tak aby zodpovedalo predbežnému právnemu názoru súdu.

10. Podľa § 251 C.s.p. - Trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

Podľa § 255 ods.1 C.s.p. - Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 262 ods.1 C.s.p. - O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

10.1. Žalovaný v konaní úspešný má nárok na náhradu trov konania voči neúspešnému žalobcovi v rozsahu 100%.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie.

Podľa § 359 C.s.p. - Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na Okresnom súde Prešov v dvoch (2) vyhotoveniach.

Podľa § 363 C.s.p. - V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 C.s.p. - Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 C.s.p.

(1) Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

(2) Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

(3) Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 C.s.p. - Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak žalovaný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, žalobca môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.